

דיני ריבית והלווה

Week 13

משנה ב"מ ע"ה עד 'כוותיה', תוס' הלויני'
משנה ע"ב עד 'תנו רבנן המוליך חבילה'
משפט שלום ר"ט כ"ה
שו"ע קס"ב א'-ג

Please contact us for sponsorship
opportunities

משנה ב"מ ע"ה עד 'כוותיה', תוס' הלויני'

איזהו נשך פרק חמישי בבא מציעא עה.

וקוצין לו דמים. כך וכך דמים כשער של עכשיו אתן לך וקאמר תנא דאם הוולו נוטל חטין והיינו דפרסין והלא קצץ וכי הוולו נמי יטול דמים שקצץ דהא כמו אחסיה זוזי הוא: **מתני'** אבל אומר הלויני עד שיבא בני. דמיון דיש לו שפיר דמי דהא סאה נסאה דרבנן הוא דלאו נשך דאורייתא וכי י"ש לו לא גזור: **גמ'** במה בורין. דכל דאדא וחדא אמרינן זו תהא תחתיה שהרי אינה קנויה למלוה וצידו לאוכלה ולמוכרה ונמצאת אחת שלה נזקקת^א על פירות שבשוק וזו פנויה ללוות עליה וכשלוה כל אחת ואחת ליה צהיתר דהא אילו ליה סאה אחת ואכלה ואכל גס הראשונה הואיל כשלוה צהיתר ליה ישלם חטין הכא נמי כשלוה צהיתר ליה כל סאה וסאה שהרי זו עומדת: **אין**. ככרות סתם בלא קצצת דמים שלא החמירו לדקדק באיסור סאה נסאה כל כך: בני חבורה. הולכין צדוך או יושצין צבית אחד איש לסעודת עצמו: המקפידים זה ע"ז זה. שאין מוחלין על דבר מועט ומקפידין להלוות זה את זה צמדה צמשקל וצמנין: עוברין. צצצות וימים טובים: משום **אין** ופזרעים. דתנן צמסכת צצצ (דף קמח). וצצצ

הלויני בור חטין ואני אתן לך לגורן אסור. דחיישין שמא תחייקך אע"פ שאז אין רגיל להחייקך: **ולית** הלבנת כוותיה. ונראה דהשתא קי"ל כר' יצחק דאפילו שאין לו אלא סאה ליה הימנו כמה בורין דצרייתא דרבי חייא מסייע ליה וריצ"ן פי' דצחד אין יכול להלות אלא כמו שיש לו וצוה אחר זה דוקא שרי ומיהו צהא מודה ריצ"ן דאפילו יתן לו צחד ויאמר קמי צוה אחר זה שרי דצדכר לח מסתמא שופך צחד ושרי כמה טיפין ומיהו נראה דאין צריך לדקדק אלא לוקח הרבה צבת אחת לרבי יצחק דאותה טיפה יכול להיות כנגד כל טיפה וטיפה: **בני** חבורה המקפידין זה ע"ז זה עוברין משום מדה בוי. פי' מתוך שמקפידין צאין לידי כך דתנן צפרק אין צדין (צ"ה כט. ושם) אומר אדם לחצירו מלא לי כלי זה אצל לא צמדה פירוש שלא יזכור לו שום^א מדה וקפידותן גורמת להם להזכיר כדי שיהא מצורר יפה מה שמתחייב לזה וכן משקל תנן (שם כח.) אין משגיחין צכף מאזנים כל עיקר והם מתוך שמקפידין שוקלים צמאזנים אי נמי אפי' ציד אסור להם לשקול כמו

^אהלויני בור חטין וקוצין לו דמים הוולו נותן לו חטים הוקרו נותן דמיהם והלא קצץ אמר רב ששת הכי קאמר **באם** לא קצץ הוולו נוטל חטין הוקרו נותן דמיהם^א: **מתני'** לא יאמר אדם לחבירו הלויני בור חטין ואני אתן לך לגורן אבל אומר לו ^אהלויני עד שיבא בני או עד שאמצא מפתח והלל אוסר^א וכן היה הלל אומר ^אלא תלוה אשה כבר לחברתה עד שתעשיה^א דמים שמא יוקרו חטין ונמצאו באות לידי רבית: **גמ'** אמר רב הונא יש לו סאה לזה סאה סאתים לזה סאתים ר' יצחק אומר ^אאפי' יש לו סאה לזה עליה כמה בורין תני ר' חייא לסיועיה לרבי יצחק טיפת יין אין לו טיפת שמן אין לו הא יש לו לזה ע"יה כמה טיפין: והלל אוסר: אמר רב נחמן אמר שמואל הלכה כדברי הלל ולית הלכתא כוותיה: וכן היה הלל אומר לא תלוה

משנה ע"ב עד 'תנו רבנן המוליך חבילה'

נִיחָם נִיחָה דָּנָה נִיקָרְיָה גֻּנְתָּה. מִדָּה
 שִׁמְרָה שְׂדֵה גִּזְלָה לִחְבֵּרוֹ מִחֹרֶץ עַל
 הַבְּעִלִּים הָרָשָׁוִים וְלִקְחָהּ מֵהֶם
 לְהַעֲמִיד בֵּיד הַלֹּקָח כִּי הֵיכֵל דָּלָה
 לִיקְרִיָּה גֻּנְתָּה: מִפִּיָּם לִיָּה לְמִרְיָה.
 לִקְחָהּ מִן הַבְּעִלִּים הָרָשָׁוִים: כִּכָּל
 אֲכָרֵיוֹ קִמְצָתָה לִּישׁ: שֶׁהָקֵה לָנוּ
 קָטָן לְהַנְחִים מִזֶּה: שְׁמֵרִים מִקִּיָּם
 לִישׁ. בְּתִמְיָה. אֵין דַּעְמוֹ לְהַחֲזִיקָה
 בִּידוֹ הַלֵּכֵךְ לֹא יִתֵּן לִכְסֵת הָאֵל:
 בְּתַנְיָ' הֵיכֵל הוּא תַחֲמִילָה לְקוֹלָרִים.
 וַיֵּשׁ לוֹ גִּדִּים וְעִדְיָן לֹא יָלָה הַשֶּׁעַר:
 פֹּסֶק עָמָו. בְּחִיָּה שְׁעַר שִׁירָה לִתֵּן
 לִן מֵאֲחֻזַּת גִּדִּים דְּכִיּוֹן דִּישׁ לוֹ אֵין
 כָּלָן רְבִית דְּמַעֲבָשִׁי הוּא קָטִי לוֹ
 אַעֲ"פֹ שֶׁלֹא מִשָּׁךְ דְּכִי אֵין לוֹ נִמִּי
 אֲבָק רְבִית מִדְּרַבָּנָן הוּא וְכִי יֵשׁ לוֹ
 לֹא גֹזֵר: עַל הַעֲבִיטֵי שֶׁל עֲנָבִים. כְּלִי
 גְדוֹל שְׁלֹבְרִין בִּזְזֵי אֶת הַעֲנָבִים לִפְנֵי
 דְרִיסָהּ וְהֵם מִתְחַמְמִין וּמִתְבַּשְּׂלִים
 לְהוֹלִיץ יָיִם יָפֶה יָפֶה. וְשֶׁל וַיִּמֵּס קָרִיז
 וְעֵשֶׂת: וְעַל הַבְּעִלִּים שֶׁל יוֹזֵר. פֹּסֶק
 עַם הַיּוֹזֵר עַל הַקִּדְרִית בְּחִיָּזוֹ שְׁעַר
 שִׁירָה וְאַעֲ"פֹ שֶׁלֹא יָלָה הַשֶּׁעַר אִם
 הַכִּמִּים עֶפֶר וְעֶשֶׂאוֹ בְּיָמִים שְׁקוֹרִין
 מֵעֹנֻטִ"ם וְעוֹשֶׂה מֵהֶם קִדְרִית: וְעַל
 הַסִּיד. פֹּסֶק עָמָו מִשִּׁשְׁקָעָנוֹ בְּכִכְשָׁן
 אֲזִינִים וְהַעֲלִים לְשֹׁרֶף: הִ"ג רִבִּי
 יוֹסִי אוֹמֵר לְעוֹלָם אֵינִי פֹסֶק עָמָו
 וְעַל הַכֵּל עַד שֶׁהָאֵל וְכָל בְּאֻשְׁמוֹת:
 וּפֹסֶק עָמָו כְּשֶׁעַר הַכְּבוֹשׁ. אִם
 יִפְתּוּ הַשֶּׁעַר מִמֶּה שֶׁהוּא עֲבָשִׁי תִּתֵּן

שטרא מקיים ליה: **מתני'** ^אאין פוסקן על הפירות עד שיצא השער ^בשיצא השער פוסקן ואע"פ שאין לזה יש לזה יהיה הוא תחילה לקוצרים פוסק עמו על הגדיש ועל העבים של ענבים ועל המעטן של זיתים ועל הביצים של יוצר ועל הסיד מששקעו בכבשן ופוסק עמו על הזבל כל זמון השנה רבי יוסי אומר ^גאין פוסקן על הזבל אלא אם כן היתה לו זבל באשפה וחכמים מתירים ופוסק עמו בשער הגבוה רבי יהודה אומר אע"פ שלא פסק עמו בשער הגבוה ייכול לומר תן לי כזה או תן לי את מעותי: **גמ'** אמר ר' אסי אמר ר' יוחנן אין פוסקן על שער שבשוק אמר ר' יורא לר' אסי אמר ר' יוחנן אפי' כדורמים הזה אמר ליה לא אמר ר' יוחנן אלא בשוק של עיירות דלא קביעי תרעייהו ולמאן דסליק ארעתין מעיקרא דאמר ר' יוחנן אפי' כדורמים הזה אלא מתני' דקתני אין פוסקן על הפירות עד שיצא השער יצא השער פוסקן היכי משכחת לה מתניתין בחיטי דאכלבי וארבי דמשוך תרעיה טפי ת"ד אין פוסקן על הפירות עד שיצא השער יצא השער פוסקן אע"פ שאין לזה יש לזה יהיו חדשות מארבע וישנות משלש אין פוסקן עד שיצא השער לחדש ולישן יהיו לקומות מארבע ולכל אדם משלש אין פוסקן עד שיצא השער ללוקט ולמוכר אמר רב נחמן ^דפוסקין ללקוטות בשער הלקוטות א"ל רבא לרב נחמן מ"ש לוקט דאי לית ליה זיוף מלקוט חבריה בעל הבית נמי זיוף מלקוט א"ל בעל הבית זילא ביה מילתא למזיוף מלקוט איבעית אימא מאן דיהב זוזי לבעל הבית אפירי שפירי יהיב אמר רב ששת אמר רב הונא אין לזין על שער שבשוק אמר ליה רב יוסף בר חמא לרב ששת ואמרי לה רב יוסי בר אבא לרב ששת ומי א"ר הונא הכי והא בעי מיני' מרב הונא הני בני בי רב דיזפי בתשרי ופרעי בטבת שרי או אסיר אמר להו הא חיטי כהיני והא חיטי בשילי אי בעי זבני ופרעי ליה מעיקרא סבר רב הונא אין לזין כיון דשמעה להא דא"ר שמואל בר חייא א"ר אלעזר לזין אמר איהו נמי לזין תנו רבנן המוליד תבילה ממקום למקום מצאו תבירו ואמר לו תנה לי ואני אעלה לך כדרך שמעלין לך באותו מקום ברשות

[illegible]

משפט שלום ר"ט כ"ה

ניהון בשער הדיקדוק והגהה חסד נחמיה לוי
 מחבר בקיין אחר (ולמעשה גם חסד נחמיה לוי) מחבר
 בשביל הסדר הקטן שנתן לו החיל המדקדק דק קיבל המעשה לשם קיין
 במהרה סמולרס דק עיקר המדקדק נעשה בדרי שיהי' קובץ לו סמולר
 לקבל עמ' שיהי' לו סמולרס חסד נחמיה לוי (כנלסע"ד) חסד עדיף
 לקבל עמ' שיהי' לו סמולרס חסד נחמיה לוי (כנלסע"ד) חסד עדיף

עמוד מס 191 משפט שלום שוואדרון, שלום מרדכי בן משה הכהן הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

חייא לבידעיה : ז סת"ק
והראש כחשונה כלל ק"ת סי'
ק"ו וחסד' הרשב"א ובי"ה הכל
כז : ח חסדקת הגה' שם דף
ע"ב ע"כ וספי' השני שברשי'
וכן סי' הרי"ף והראש"ש שם
והרמב"ם נס"י מה"מ :
מ כדעת הרמב"ם שם :

שעשה כבר בסיפור שכבר הלכו סלה ונעשה בסיפור
 ביד אחר ה"ל כאלו היה בידו. כלל מן סל"ו
 בזה מלמן הכתובים פרק כלל מלמדות מזה הלכה
 כלל ו' ד"ה הקריש וכו' ודאי שיש לו פקדון ש' א'
 שכתוב שחי אסוף למ"ד כפ' אסוף (דף ס"ג)
 להדיא כפ"ס חס"ל (דף ס"ג) גבי סלה כסא ד'
 אינו כמורת פקדון אור' לידם היינו משום דלינו
 וכו' החזו"ן (פ' כ') גבי הלום פירות וכו' ומשם
 משני שמותיו

[illegible]

עצי לבונה
דברים שם של שינוי מבשר וכלי ק"ל בלא שער לוי קים לו ששום דבר לו לקנות כל ביוק שינוי . ונמשל
כפי' חסד' חסד' (ספר' לו' ברח"ל) **אכל** כל מה שהיה לו . כפי' קרא' מל' אל' אשכנזי דברי' נתיקד
וכי' כל' לחסדי' שם **אחר** (ל' אכל) עד' שית' ידע' סוד' לו' שים מחזיק לקבל' לכן חייב ליתן' לו' נתיקד
בנתיקד דברי' קרוב' לה' ולא' רק' לבתחיל' כל' אחר' לומר' לו' אכל' כמסור' עד' ששם ביוק' או' דפיסד'
אמר' לו' ב' דונמט' :